

1928 július 30.

NAGY

TÁRSASÁG

stein,
asner Cluj

17. szám alatt

Gda, gda,

és csatornázási berendezés

mint műszaki cikkek

andó nagy raktára.

é fordósobabereendezések

ányosan kaphatók

eg

ut

1484

márványgolyó

1358

Fülöp és Tsa

Regina Maria

Gummi labda,

ergyi és galanterie

liandóan kaphatók.

Aranyat, platínát és

drágaköveket a leg-

magasabb árban be-

váltak. Legolcsóbb

bevásárlási forrás

ékszerekben, órák-

ban, dísz tárgyakban

át ékszerész

MUL

RUGYAR

Str. Avram Iancu

-utca 3

stöt

háron vesz!

et, dísz tárgyakat

eladóknak

icim: Tacámul Cluj

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

1928. július 30.

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 132. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Ab 18. — 1923. július 31. Kedd

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — 620
Félévre — 320
Negyedévre — 170
Egy hónapra — 60
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 lej
Bukarestben — 3'50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1'20 ck

Ne legyen többé háboru!

A világháboru borzalmaiból az emberiség
nincs csak testében, de hitében is megfogyat-
kozva került ki. Mikor azt hittük, hogy a tíz-
millió halott sirján az emberiség összefog,
anyák és árvák összefognak, hogy a fájdalom
és a tanulság mindennél keserűbb szavával
megakasszák új háboruk lehetőségét, — keserű
csalódással néhány egyezményt kaptunk csu-
pán, melyek a lefegyverzést hirdetik a tenger-
en, hogy a szárazföldön annál erősebben ké-
szítsék elő. Szinte csodálatosan, a háboru any-
nyira tönkretette az emberiséget, hogy már a
háboru ellen sem tud küzdeni.

Ez a magyarázata annak, hogy a kül-
földi lapok hírvivataiban erőteljes és észreve-
vére alig számot tartva, huzódik meg a július
29-ének jelentőségéig emelt dátuma. Ne more
war! Ne legyen soha többé háboru! A mult-
évben husz országnak férfiai és asszonyai fog-
tak össze, tekintet nélkül fajra és nemzetiségre,
hogy ezen a napon minden évben a demonstrá-
ció minden eszközével odakiálták az öngyil-
hosságra még mindig kész emberiségnek: ne
legyen többé háboru!

Milyen erőtlén a nang, milyen megfo-
gyatkozott az a tábor, mely ezt a gyönyörű
eszmét valóra akarja váltani. Néhány rajongó
csupán, akik szelid tüntetéssel protestálnak
a háboru ellen.

Nem az ő hibájuk hogy szinte észre-
sem vesszük ezt a mozgalmat, hogy ez a dát-
um szürkén, köznapian vonul fel a napok
ridég sorai között. Pedig fantáziánk borzal-
mas képpel festi a tüntető menet. Vonul-
janak ki az utcára mind a nyomorékok.
Hosszu sorokban jönnek, kiknek szemévlágát
vette a háboru és a legjobb esetben egy va-
dászgyűrt adott vigaszul a haza, hogy állat
vezesse az embert. Egy másik regimentben
a békát következzenek, akiknek nincs kezük,
azután a mankós sereg jön, utánuk földön
csuszva a háboru nyomorult kezetlen-lábatlan
emberi férge. És jönnek a tudóbajosok, az
idegkosok, a meghülyültek és eszükveszt-
ettek, vonuljon fel a nagy ármádia, deffil-
lizozzon el és harsogjanak a katonai kürtök
és diadalmas marsokat zugjanak el a zeneka-
rok rézfuvói.

Azután új menet jön csupa árva,
kiket jószág gondoskodás már is arra a mes-
terségre fogott, mely az apák halálát okozta,
szegény szomorú janicsárgyerek, parádés
halálnak eljegyzett kis katonái. És jönnek az
özvegyek, kik halálos gyászukkal fedik a nyo-
morúságot és jönnek, kik földönfutókká
lettek, hogy még most se találjanak otthonra.
Legyen ez a hősök napja! Vonuljon ez a se-
reg a hősök temetőjébe. Ez ünnepeje a há-
boru, legyen ez minden gyilkolási farsang
groteszk kegyetlen karneválja.

Igen, így képzeltük el a háboru után
azt a nagyszerű munkát, melyet a háboru
ellen indít az emberiség. De ki gondol már
véle. Talán a hatóságok nem is engednek,
talán a finnyás józsiság el is fordulna, mert
hiszen gyenge a szíve, semhogy idézni merné
magának a háborut. És ezért olyan szomorú,
olyan tehetetlen ez a július 29-iki világtitko-
zás, melynek itt nyoma se volt. Ki is emlé-
kezik már a háborura és ki meri hinni, hogy
tüntető felvonulásokkal, becstelenes gondolko-
dásu emberek összefogásával meg lehet változ-
tatni az emberiség felfogását és ami még
nehezebb ennél, a diplomaták háborus cselész-
véseit. Az angol alsóház most vetette el
Ramsay Macdonald javaslatát, melyben becsü-

letes leszerelést követel. És ugyanazon a napon
nyilatkozik egy a hadügyi államtitkár, hogy
el kell készülnie mindenre, mert még
koránt sincsenek a háberus akták lezárva. És
a lapokban itt is, ott is olyan tanulmányokról
hallunk, melyek a háboru borzalmaikat elképzel-
hetetlen mértékben fokozzák fel. Métermázsás
bombákról kapunk jelentéseket, melyek egész

Betiltották az országos diákkongresszust

Antiszemita program. A „Sion bölcselnek jegyzőkönyve” mint kulturdoke-
mentum. Tanulmányi kirándulás a zsidó lakta vármegyékbe.

(Kolozsvár, július 30. Az Uj Kelet tudósítói-
jától.) Megírta az Uj Kelet, hogy a bukaresti, ko-
lozsvári, csernovitzi és jasi egyetemek diáksága
agustus 20-ára Kolozsvárra országos diákkongressz-
zust hívott össze. A kongresszus elé osztatlan ér-
deklődéssel, sőt érthető izgalommal tekintett az or-
szág egész közvéleménye. Emlékeztetes, hogy az
egyetem bezárása után a román diákok bukaresti
központja leszögezte, hogy a diákság lemond a nu-
merusz klauzuszról és a diákmozgalmat pusztán
gazdasági vágyára tereli át. A bukaresti központ
nyilatkozatának hatása alatt az egyes egyetemi ta-
nácsok visszavonták a renitenskedő diákokra kisza-
bott büntetéseket és módot találtak arra is, hogy
a diákság ne veszítse el az elmúlt tanulmányi évet.

Ujra akolába léptek a szélsőséges elemek

Az egyetemi tanácsok látva azt, hogy a
diákság zöme az antiszemita agitációk ellen foglalt
állást és a mozgalom politikai jellegét elvesztve,
gazdasági utra terelődik, mindent megtettek arra,
hogy a diákság jogos gazdasági követeléseit kielé-
gítsék. A kolozsvári egyetemi tanács közbenjárá-
sára a kormány megvásárolta a diákokthoz cél-
jaira a Trefort-utca 13 szám alatti négyemeletes
palotát. A bukaresti diákközpont fentemlített nyi-
latkozata után mindenki azt hitte, hogy a Koloz-
váron tartandó diákkongresszus okulva az elmúlt
hónapok tapasztalatain, a diákság kulturális és
gazdasági ügyeivel fog foglalkozni. Sajnos, a kon-
gresszushoz tüzött várakozások nem váltak valóra.
A diákság szélsőségesen antiszemita elemei a kon-
gresszus előkészítő bizottságából fokról-fokra ki-
szorították a józanbelátásu, mérsékelt vezetőket
és újabb féktelen izgatásnak vetették meg az
alapot.

Diákkongresszus, antiszemita programmal

A kongresszusra mintegy öt-hatezer diák
jelentette be részvételét. A kolozsvári permanens-
iroda nagyszabásu előkészületet tett a diákság és
az érdeklődő vendégek elszállásolására. Ma azután
a kongresszus permanens irodája közzétette a kon-
gresszus programját is, amelynek pontjai között
egyetlenegy a diákságot érintő kérdés sem szerepel.
A kongresszus programját egyébként itt adjuk:

1. Octavian Goga előadása a román sajtóról.
2. Catuneanu tanár előadása a román sajtóról, a Sion bölcselnek jegyzőkönyve alapján.
3. Marin Stefanescu tanár beszél a diákmozgalom törvényességéről.
4. Mandrescu Simion a román kultúra judaizálásáról tart előadást.
5. Dr. Franou Amos, a gyulafehérvári egye-
sülésről beszél és a kisebbségi kérdésről.
6. Dr. Paulescu egyetemi tanár a szabad-
kőművességről tart előadást.
7. Cantacuzino hercegnő a nemzeti méltó-
ságról beszél.

Cuza profesor még eddig nem állapította
meg előadásának tárgyát. Mindezekből megállapít-
ható, hogy a diákmozgalom újra eltért beigért cél-
jától és újra programjába vette az antiszemita

városok lakóit tudják megölni mérges gázokkal.
És újabb és újabb repülőgépek készülnek s
megint áll a verseny, melyik állam légi flottája
az erősebb, a nagyobb.

Minden hiába. Uj korszaknak, új nemze-
deknek kell következniük. Mi már fáradtak
vagyunk. Halálosan fáradtak és annyira gyűlöl-
jük a háborut, hogy már harcolni se tudunk
ellene.

agitációt. A Sion bölcsel jegyzőkönyve a leg-
rombább antiszemita szennyirat, amelynek szerzője
bírósg előtt ismerte be, hogy könyve elsőtől
utolsó soráig szemérszedett hazugság. Annál érthe-
tetlenebb, hogy akadjon egyetemi tanár, aki e
szennyirat alapján tartsa meg tudományos előadását.

Egy kis antiszemita kirándulás

Az antiszemita demonstrációnak beillő diák-
kongresszusra a diákság meghívta a városi román
értelmiséget és a falusi parasztságot is. A kon-
gresszusi permanensiroda jelentése szerint a kon-
gresszuson részt akartak venni az ország magyar
diákjai és a jelenleg Romániában tartózkodó ki-
ránduló csehszlovák diákok is. Hogy a propaganda
mipél határozottabb legyen, a kongresszus időtarta-
mára a román diákság bukaresti szervezetét a
„Cavanti Studentesc”-et Kolozsváron jelentették
volna meg. A kongresszus lezajlása után a kon-
gresszus résztvevő diákjai mintegy öt-hatezer ta-
nulmányi kirándulásra készültek az ország stürb-
ben zsidóktól lakott részeire: Moldovába, Bukovi-
nába és Máramarosba. Ennek a tanulmányi kirán-
dulásnak tendenciája világos és kifejezetten a har-
cos antiszemita propaganda célját szolgálja.

A minisztertanács botlította a diákkongresszust

A kolozsvári egyetemi tanács, mint az Uj
Kelet is jelentette, csak a napokban fog foglal-
kozni a diákkongresszus kérdésével és akkor fog
dönteni annak engedélyezéséről. Bukaresti jelentés
alapján a tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy
a Kolozsvárra hirdetett országos diákkongresszust
nem engedélyezi, mivel a diákok közötti agitáció
újabb megkezdődött. A minisztertanács betiltó
határozatát csak helyeselhetjük, mert a diák-
kongresszusnak fenti programmal való engedélyezése
azt jelentette volna, hogy a kormány egyetért a
szélsőséges antiszemita agitátorok pogromtörékvé-
seivel. Hiszünk, hogy a diákság józan elemei újra
felül fognak kerekedni, megszüntetik a diák-
mozgalom antiszemita élet és a mozgalmat egyedül
jogos és helyes gazdasági utra terelik. Egy ilyen
szellemű, a kultúra jegyében összehívott diák-
kongresszust pedig örömmel üdvözlöl az egész ország
lakossága.

A lodzi sztrájk — zsidó áldozatai

Varsó, július 30. Az Uj Kelet beszámolt
a lodzi sztrájkokról, amely most sem nélkülöz-
te a pogromjellegét. A munkásság körében is urrá
lett az antiszemitizmus és miután a rendőrség
és a munkásság között véres összefütközések
történtek, néhány lelkiismeretlen izgató a zsidók
ellen izgatta a tömeget. Azzal vádolták meg
a zsidókat, hogy ők dobálták meg a rendőrsé-
get, hogy ezért a nép közé löjjenek. A tömeg
behatolt a zsidónegyedbe és megtámadta a
zsidókat, házaikból kihurcolta őket. A rendő-
ség a pogrombanda mellé állott és ahelyett,
hogy a zsidókat megvédte volna, többeket le-
törtötztetett közülük. Az exesszusnak igen sok
súlyos áldozata van.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Egy erdélyi nagy zsidó halála. Marosillyéről jelentik: Klopót Mór marosillyei nagykereskedő 53 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Klopót Mór halála fájdalmas és pótolhatatlan veszteséget jelent a zsidó hitközségnek, amelynek egyik vezetője volt, de nagy vesztesége az erdélyi zsidóságnak is, mert az elhunyt áldozatkész lelkesedéssel karolt fel minden zsidó ügyet. Temetésén őszinte és általános részvét nyilvánult meg, a község lakói felekezeti és nemzeti különbség nélkül könnyezve állták körül koporsóját. A görög keleti, római katolikus és református egyházak lelkészeikkel az élőkön, küldöttségileg képviseltették magukat a temetésen.

Sómerünnepély Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Az erdélyi sómerek, kik ezidei táborozásukat Nagyváradon töltik, e hó 29-én fényes sikerű park- és sportünnepélyt tartottak. A nagyváradai sportklubbal vívott mérkőzésük 2:2 (2:1) arányban végződött. Ma este 8 órákor pedig a Stefan Voda szálloda nagytermében kitérő programmal műsoros estélyt rendeznek. Lázás érdeklődés kíséri a sómerek estélyét. A buffet és tombola munkájában Löwi Lillyke, Glük Rózi és Mózes Helen nagyváradai zsidó lányok nyújtanak segítséget a sómereknek.

Zsidó kulturstély Élesden a Keren Kajemet javára. A rossz időjárás dacára anyagilag és erkölcsileg szépen sikerült kulturstélyt rendezett az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség agilis élesdi helyi csoportja folyó hó 29-én, vasárnap délután a Keren Kajemet és illetve a palesztinai erdélyi kolónia javára. A kolozsvári központ részéről Klein Miksa dr., Székely Béla és Blank Illés dr. voltak jelen, kiknek előadásait és fejtegetéseit nagy figyelemmel és megértéssel hallgatta a szépszámú közönség. Beck Márton bécsi egyetemi hallgató Bialik költeményeket szavalt sikerrel, különösen a Vándortanítóval volt sikere. Tombola, szépségverseny és hajnalig tartó tánc fejezte be a szépen sikerült ünnepélyt. Az ünnepély rendezése körül különösen Ladányi Ignác hitközségi elnök és dr. Timár Miksa orvos (Rév) szereztek különös érdemeket, de lelkesen támogatták őket: Klein József, Klein Laci, Ladányi Lóránd és Fogel József, Jakob János dr. a parkját, özv. Weinberger Lajosné pedig a vendéglőjét engedték át szíveségből az ünnepély céljaira.

Ujabb nagy vasúti szerencsétlenség

A temesvári gyors két kocsija tengelytörés következtében kisklott. Eddig öt halott, husz sebesült

(Bukarest, július 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az olvasók még alig felejtették el a vintileanai borzalmas katasztrófát, tegnap már újabb nagy vasúti szerencsétlenség történt a temesvár-bukaresti vonalon Flamanceni megállóhelyen, ahol

a gyorsvonalat, tengelytörés következtében kisklott, öt utast maga alá temetett és a roncsok husz embert súlyosan megsebesítettek.

A katasztrófáról a következő részletes jelentés érkezett:

A Temesvár-Bukarest között közlekedő gyorsvonalat a rendes időben indult el Temesvárról a főváros felé. Ciocanesti állomáson a kocsik kerekeit, amint az nagyobb állomásokon kötelező,

elfelejtették megvizsgálni.

A vonat párpercnyi vesztegléssel továbbindult. Alig hagyta el azonban Ciocanestit, hirtelen a mozdonyhoz közeledő két kocsit kizördült helyéből és kiugorva a sínekre, a pálya melletti árokba fordult. A vonat azonnal megtorpant, a többi kocsikból az utasok sietve leugrottak. A kisklott két kocsit alól ekkor már

ajajveszkelések és nyögések hallatszóttak.

A vasutasok és a közeli Flamanceni megálló-

A bukarest-nagyváradai gyorsvonalat is tengelytörést szenvedett

A temesvári gyors katasztrófájához hasonló szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Valea Larga előtt, ahol a 21. számú bukarest-nagyváradai gyorsvonalat egyik I-II. osztályú kocsit tengelye tört ketté. Ez a vonat reggel 7 óra 20 perckor indult el a fővárosból és már nemsokára, az egyik állomáson észrevették, hogy az egyik kocsit tengelye meg van repedve. A vonat azonban,

anélkül, hogy ezt a kocsit kicserélték volna, folytatta útját,

Miképen képzelik el a szabadkereskedelmet

Uj vámilletékek. Állat- és gabonaneműek szabad kivitele

(Bukarest, július 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszámoltunk már arról, hogy a legfőbb gazdasági bizottság elvben kimondotta a szabadkereskedelmet. Most azután a bizottság folytatolagos ülése kapcsán módunkban van azokról az intézkedésekről, tarifamódosításokról beszámolni, melyek enyhülést jelentenek ugyan, de korántsem a kereskedelem szabadságát.

A legfelsőbb ipari bizottság Vintila Bralianu elnöke alatt folytatolagosan tartott ülésén elhatározta, hogy kontingentálás és különleges autorizáció nélkül megengedi az élő állatok és a gabonaneműek kivitelét, kivéve a búzát, rozst és ezek termékeit, amelyekből előbb a belső szükségletet és a vetőmagot kell biztosítani, ami ha megtörténik, szabaddá teszik a kivitelét. A tengeri kiviteli illetékét 30 ezerről 20 ezerre szállították le. Ezzel szemben azonban az élő állatok kiviteli illetékét nem csökkentették. Eddigi megállapítás szerint eddig kilencezer szarvasmarha hagyta el az új rezsim alatt az országot és ebből három-négyezer darab esett a tízezer lejes illeték alá.

Ami a tojás és a berbécses kivitelét illeti, a bizottság megállapította, hogy a kiviteli illetékek olyan magasak, (berbécs után 600 lej, egy darab tojás után 250 lej), hogy a kivitelét lehetetlenné teszi. A bizottság elhatározta, hogy a külföldi piacok árának megfelelően ugy a tojás, mint a berbécs kiviteli illetékét le fogják szállítani.

A jövőben is megmarad a gyapju kiviteli tilalma, mert erre a cikkre a belföldi gyáraknak van szükségük. Különbösen ebben a kérdésben értekezletet hívnak össze, amelyen az átvételi illetéket állapítják meg. Ugyanakkor megállapítják a posztógyárak termékeinek maximális árát is.

A fa kivitelét a Faegyesülettel kötött megállapodás alapján teljesen szabaddá tették.

hely pályára megkezdtek a mentési munkálatokat. Néhány óra alatt

öt halottat emeltek ki a romok alól.

Ezenkívül tízenhat sebesültet szabadítottak ki a vasroncsok közül. A szerencsétlenségről táviratilag értesítették a bukaresti pályaudvart, ahonnan azonnal segélyvonat indult a katasztrófa színhelyére. Több orvos, ápolók és kötszerek egész tömege érkezett ezen a vonaton, mert időközben egy másik távirat azt jelentette Bukarestbe, hogy a halottak és a sebesültek száma sokkal több, mint először hitték. A segélyvonat az esti órákig

öt halottat és husz sebesültet szállított be a fővárosba.

A mentési munkálatok még ezután is továbbfolytak és azt hiszik, hogy a romok alatt még vannak sebesültek. A késő esti órákban újabb segélyvonat érkezett, amely Vattoianu belügyminisztert és Munteanu tábornok hadügyi államtitkárta hozta. A belügyminiszter igyekezett vigasztalni a még helyszínen levő sebesülteket, egyben intézkedett, hogy a gyorsvonalat utasaiért azonnal más vonat jöjjön a fővárosból, hogy titjukat folytathassák. A nyomozás megindult annak megállapítására, hogy a tengelytörésért kit terhel a felelősség.

Valea Larga előtt hirtelen őrtási robajjal kettétört a kocsit tengelye. A vonat azonnal megállott, az utasok fejvesztetten ugrottak ki a vagonokból, a sérült kocsit utasai is megmenekülhettek. Az ijedtségen kívül egyéb bajuk nem történt. A vonat utasai azonban fel voltak háborodva a baleset miatt és

a nyílt pályán hangos kifakadásokkal tüntettek a CFR. ellen.

A vonat több óra késéssel folytathatta csak útját.

Engros

Karlsbadi porcellán edények, tábla-áveg.

Endefall

Mindenféle poharak, demyonok, palackok,

lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

CLUJ, Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39, Telefon 954.

Ocassió árak!

Heller, Weisz & Molnár

cégnél Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 6. sz.

Schroll síffonok 37 L-től

Mintás batisztok 45 L-től

ruhavasznak, grenadinok, epongek előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árban!

A szinaja követ m

(Szinaja jától.) Bratia ferenciat tegy ülésen Benes ról és a j magyar köles kisantan hoz választások r

A kon hivatalos kor "A kor konstatáltak tényezőjének amely újból nult meg."

A kom holnap folyta dések szerepe érdeklik és a megállapítása

Ma Sin követ. Piltz Duca külügy szály elintézés formálódott. missziója a Piltz ma kihal szlovák külüg gyalást folyta hogy a cseh-l révén enyhült

A konfer tanácskozáso szembeni polita volt. A konfere tak abban, ho nem élnek a ama jogokkal, jóvátételi tarto jóvátételhez ré azonban csak a Magyarország n a kölcsönt fegyverkezé

A konferencia ország lefegyver manya nem képt ségét megfékez

A magyar gyaltak. A kon ok a Bulgáriá viszony megszi szófiai kormány és megtartja ko tató nyilatkozat

Görögország kisantantba

Tekintette formai jellegű, és Lengyelorszá. Így a kisantant nációk önmaguk

A konfere elintézése után, szövetség progr európai gazdaság ezen kérdésekb magatartásukat konferencián a optimista, mind és szolidaritás.

A konfere trónörökösnel e Take Jonescu ó a kormány este

Nem vették fel Lengyelorszgot és Görögországot a kisantantba

A szinajai konferencia hozzájárult a magyar kölcsönhöz. A prágai lengyel követ missziója. Bulgáriával fentartják a jóviszonyt. Minisztertanács Szinajában. Ma tartja záróülését a konferencia

(Szinaja, július 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu miniszterelnök a szinajai konferenciát tegnap délután nyitotta meg. Az első ülésen Benes beszámolt párisi és londoni utjáról és a jóvátételi problémáról. Azután a magyar kölcsönt tárgyalták. Görögországnak a kisantant-hoz való csatlakozásáról majd a görög választások megejtése után fognak dönteni.

„A kisantant, a béke egyik tényezője, egységes“

A konferencia első üléséről a következő hivatalos kommunikét adták ki:

„A konferencián résztvevő államférfiak konstatálták a kisantantnak, mint a béke egyik tényezőjének teljes egységét és szolidaritását, amely újból, kategorikus módon nyilvánult meg.“

A kommuniké szerint a tárgyalásokat holnap folytatják. Napirenden mindazon kérdések szerepelnek, amelyek a kisantant államait érdeklik és amelyekre nézve közös magatartás megállapítása kívánatosnak látszik.

Ma Sinajába érkezett Piltz prágai lengyel követ. Piltz Sinajába Varsóból érkezett, ahol Duca külügyminiszternek a cseh-lengyel viszály elintézésének ügyében tett lépéseiről informálódott. A prágai lengyel követnek nincs missziója a konferencia körül. Mindamellett Piltz ma kihallgatáson jelent meg Benes csehszlovák külügyminiszternél, akivel beható tárgyalást folytatott. Beavatott körök úgy vélik, hogy a cseh-lengyel feszültség Piltz missziója révén enyhült.

A konferencia hozzájárult a Magyarországnak nyújtandó kölcsönhöz

A konferencia ma tartotta második ülését. A tanácskozások legfőbb tárgya a Magyarországgal szembeni politika és a magyar kölcsön kérdése volt. A konferencián résztvevő államok megállapodtak abban, hogy a kölcsönhöz hozzájárulnak s nem élnek a trianoni békeszerződés biztosította ama jogokkal, mely a magyar állam vagyona a jóvátételi tartozás megfizetéséig le van kötve a jóvátételhez részes államok részére. A kölcsönt azonban csak azon feltétellel szavazzák meg, ha Magyarország megfelelő garanciákat nyújt, hogy

a kölcsönt nem fogja szomszédai elleni fegyverkezésre és irredenta propagandára felhasználni.

A konferencia egyuttal konstataulta, hogy Magyarország lefegyverzése még nem történt meg és kormánya nem képes az irredenta társaságok tevékenységét megfékezni.

A magyar kérdés után Bulgária ügyét tárgyalták. A konferencia megállapította, hogy nincs ok a Bulgáriával jelenleg tenállo jó szomszédai viszony megszüntetésére mindaddig, míg az új szófia-i kormány tiszteletben tartja a békeszerződést és megtartja kormányralaptelekor tett békét hangzó táto nyilatkozatait.

Görögországnak és Lengyelországnak a kisantantba való belépésével a konferencia nem foglalkozott.

Tekintettel arra, hogy a mai záróülés tisztára formai jellegű, megállapítható, hogy Görögországot és Lengyelországot nem vették fel a kisantantba. Így a kisantant bővítéséhez fűzött összes kombinációk önmaguktól esznek.

A konferencia a magyar és bolgár kérdések elintézése után, teljes megegyezésre jutott a népszövetség programjára vonatkozó, továbbá a közép-európai gazdasági helyzetéről szóló ügyekben. Mind ezen kérdésekben a tanácskozó államok közös magatartásukat határozták el és szabályozták. A konferencián az általános impresszió rendkívül optimista, minden kérdésben teljes az egyetértés és szolidaritás.

A konferencián résztvevő előkelőségek Károly trónörökösénél ebédeltek. Az ebéden részt vett Take Jonescu özvegye is. Este a Palace szállóban a kormány estélyt adott a vendégek tiszteletére

hangversennyel kapcsolatban, amelyen Enescu is résztvett.

Hogyan szavazták meg Magyarorszag kölcsönét?

A szinajai konferencia második napjáról írva, a „Dimineata“ kiküldött tudósítója megállapítja, hogy a tanácskozások legfontosabb pontja a magyar kérdés volt. A határozatot elég élénk vita előzte meg. Duca román külügyminiszter kijelentette, hogy javasolja a kölcsön megszavazását azon garanciával, hogy azt nem fogják propagandára és fegyverkezésre felhasználni.

Nincsi ellenozte a kölcsön megadását, azon érvel, hogy a kisantant államai nem állanak gazdaságilag még olyan jól, hogy lemondhatnának a trianoni békeszerződésben gyökerező jelzőjogokról. Egyuttal garanciákat követelt a pénz felhasználására nézve is. A megállapodás csak vasárnap délután jött létre oly értelemben, hogy a kisantant bizonyos magyar jövedelmekre vonatkozó zálogjának szünetelésébe beleegyeznek, de csupán a magyar kölcsön első részletének folyósításá végett. Ha a magyar kormány a kölcsön felhasználására nézve megfelelő garanciákat nyújt és a kisantant feltételeit teljesíteni fogja, akkor fognak a többi részletre vonatkozólag határozni.

Hosszabban tárgyalta a konferencia Magyarország magatartását, amely minden közelési gesztusra provokatív jellegű. Ilyennek találtak Daruvary magyar külügyminiszter beszédét is.

A konferencia záróülése

A konferencia záróülését ma, hétfőn délelőtt tartja Bratianu miniszterelnök elnökletével. Ma délután a delegátusok kirándulást tesznek a prahovai petróleumvidékre, — a kirándulás vasárnap délutánra volt programba állítva, de a tárgyalások elhúzódása miatt mára maradt — azután Bukarestbe utaznak és koszorút helyeznek az ismeretlen kőzatonna síremlékére.

Benes és Nincsi külügyminiszterek még ma este hazautaznak.

A határkiigazítások a minisztertanács előtt

Tegnap Szinajában minisztertanács volt Bratianu miniszterelnök elnökletével.

Banu kultuszminiszter jelentést tett a beszarabiai egyházi vagyon ismeretes ügyéről, melyre vonatkozólag a minisztertanács elhatározta, hogy bünvádi eljárást indított a visszaélők ellen.

Ezután a kormány tudomásul vette a jugoszláv-román határkiigazító bizottság jelentését, amely megállapítja, hogy az összes ellentétek mindkét fél teljes megelégedésére végleg elintéztést nyertek. A minisztertanács tudomásul vette a jelentést, egyuttal elvben kimondotta, hogy jövőbeni határkiigazításokat csakis kölcsönös egyenértékű engedmények alapján szabad a bizottságoknak eszközölnök.

Mosoiu tábornok javaslatára elhatározta a kormány, hogy a vasut jövedelmeinek növelése végett ezután szabadjegyeket csakis a vasuti tisztviselők és az újságírók kaphatnak.

Ugyanezen a minisztertanácscon határozta el a kormány, mint azt lapunk más helyén jelentettük, hogy a kolozsvári diákkongresszust nem engedélyezi.

Liberálisabban fogják kezelni a kisebbségeket

A szinajai konferencia mai ülésén, amelyen még Benes elnökölt, a három utódállam képviselői elhatározták, hogy liberális szellemben engedményeket tesznek a kisebbségeknek, ha a kisebbségek is az állammal szemben lojalisabb magatartást fognak tanusítani. A reparációs összegről szóló tárgyalások során Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia megbízottai teljesen egyöntetű megállapodásra jutottak. A három állam képviselői elhatározták, hogy a Németország által fizetendő kár-

térítés összegéből maguk is igényt formálnak a háboruban elpusztult területek felépítésére.

Ujból a magyar kérdés

Ezután Benes, Nincsi és Duca magántanácskozáásra vonultak vissza, amely több mint két óráig tartott. Magyarország ugyanis a népligához fordult és a jóvátétel revízióját kérte. A külügyminisztereknek sikerült egyhangu megállapodásra jutniok a kérdésben.

A folytatólagos ülésen Bratianu Jonel elnökölt. Az ülésen a jugoszláviai román kisebbség sorsát tárgyalták, majd Csehszlovákia és Jugoszlávia fontos kereskedelmi szerződést kötöttek, amely szerint Jugoszlávia teljesen szabadon engedi meg a csehszlovák áruk transzportját, Csehszlovákia viszont a jugoszláv áruk transzportját teszi szabaddá.

Delegátusválasztások az országos konferenciára

Megállapították a delegátusok számát. Augusztus 12-én lesznek a választások

(Kolozsvár, július 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség ez évben Temesváron tartja meg országgrészi konferenciáját, mely méreteiben az eddigieknél is hatalmasabbnak ígérkezik. Kilátás van arra, hogy a konferenciára az Executive legkitünőbb tagjai eljőnek. Ugyancsak eljön a Mizráchi világszövetség legkitünőbb vezetőembere dr. Harri Löwi is, valamint a Poale Cion, a Zeire Zion, a Hitachdut központjainak delegátusai is. A szövetség a konferencia anyagát már előzetesen nyilvánosságra bocsátja, hogy azok a nagy problémák, amelyek megoldására kerülnek, már előzetesen megvitathatók legyenek. Hatalmas szervezeti, kulturális, gazdasági és Palestina-program kerül megvitatásra, olyan problémák tehát, melynek helyes megoldásától a mozgalom jövője függ.

Epp ezért már most élénk propaganda indult meg, hogy a konferencián valóban a zsidóságot legméltóbban képviselő delegátusok jelenjenek meg. Az egyes választási körzeteket a főtítkárság már most beosztotta és pedig a legszigorubb proporciónális alapon a sékel-fizetők számának arányában. A kerületek beosztása a következő:

- Apahida 1, Arad 3, Aranygyéres 1, Alsórépa 1, Balázsfalva 3, Bethlen 2, Borosbeses 1, Borosjenő 1, Beszterce 4, Borgóprund 2, Barátos 3, Barót 1, Bánffyhunjad 2, Bélbor 1, Borszék 1, Csikszereda 1, Déva 4, Dés 12, Dicsőszentmárton 1, Erzsébetváros 1, Élesd 2, Egeres 1, Érmihályfalva 3, Gyergyószentmiklós 3, Gyulafehérvár 2, Gyümölcsénes 1, Gyimesbük 1, Gurahonc 1, Hátzeg 7, Halmi 2, Kolozsvár 33, Lugos 8, Lupény 1, Lippa 2, Máramarosziget 11, Marosvásárhely 12, Marosilye 2, Magyarlapes 3, Magyarpécska 1, Marosujvár 2, Mezőtelegd 2, Marosludas 1, Mőcs 1, Nagyenyed 2, Nagybánya 3, Nagysomkut 2, Nagykaroly 3, Nagyszentmiklós 1, Naszód 2, Nagyvárad 18, Oravica 1, Orsova 1, Petrozsény 3, Rettég 3, Resica 3, Rév 1, Szamosujvár 3, Szatmár 10, Soborsin 1, Szászváros 3, Székelyudvarhely 4, Szilágysomlyó 6, Szilágykrasna 1, Szilágyoseh 2, Szászrégen 5, Szegvár 2, Nagyszeben 7, Temesvár 6, Tővis 1, Vulkán 1, Zilah 4 és Zsibó 3.

Miután a sékellel még nem számoltak be, bizonytalan a brassói, karánsebesi és sepsiszentgyörgyi delegátusok száma.

A főtítkári hivatal ezaton felszólítja azokat, akik mint delegátusok részt akarnak venni a konferencián, hogy a csoportjuk utján ezt jelentsék be, hogy ezáltal esetleg más városban legyenek megválaszthatók. A delegátusválasztások nem 5-en, mint ahogy azt irtuk, hanem 12-en lesznek, Jelölni lehet minden sékelfizetőt, akit legalább tizen ajánlanak. A választási szabályzat azonos a tavalyival.

Ujabb éhségkatasztrófa Odesszában

Konstanca, július 30. Az ideérkező ukrán zsidó menekültek közlése szerint, Odesszában újra borzalmas éhségkatasztrófa állott be. Odessza olyan mint egy temető, az emberek az utcán esnek össze és halnak meg. Katonaság szedi őket össze.

Endetall

Mindenféle poharak, demyonok, palackok, lenlegelőnyösebben

AJOSNÁL

ér) 89, Telefon 954.

árak!

Polnár

Ferdinand 6. sz.

---

ok 37 L-től

ok 45 L-től

radinok, adott telyen ár-

A berlini éhezők véres tüntetése

Kifosztotta az élelmiszerüzleteket és megrohanta a neuruppini fogházat. A rendőrség beelött a tömegbe. Két munkást megölték, többet megsebesítettek. Az egyik munkás letöltött egy rendőrtisztet

(Berlin, július 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap délután annak ellenére, hogy a kommunistapárt központi végrehajtóbizottsága az augusztus 29-re beígért tüntetések elmaradását jelentette be, Berlin egyik külvárosában megtörtént

az első nagyobb összefutás a munkásság és a rendőrség között.

Neuruppinban, amely Berlin egyik munkásnegyede, már a vasárnap délelőtti órákban zavargások jelei voltak észlelhetők. Délben már hatalmas csoportosulásokat lehetett látni, amelyek délután hat órákor megadott jelre megmozdultak és impozáns menetekben jártak be a nagyobb utcákat. A tömeg hangulata rendkívül izgatott volt, éles kifakadások hallatszottak a kormány ellen, az esti órákban pedig, amikor katonaság és lovasrendőrség tüntetett a tömeggel szemben, tettekben robbant ki az éhes munkásság elkeseredése. A tüntetők

nekiestek az élelmiszerüzleteknek és többet közülük teljesen kifosztottak.

Asszonyok és gyermekek rávetették magukat a husokra, kenyerekre, gyümölcsökre. A rendőrség még nem mert beleavatkozni. Este kilenc órákor a tömeg körülbelül négyezer ember, az állami fogházépület elé vonult, ahol hangosan követelte a politikai foglyok szabadonbocsátását.

Poincaré a márkazuhanás miatt elutasította az angol jegyzéket?

London, július 30. Párisi hírek szerint a francia válasz sokkal ridegebb és elutasítóbb lesz, mint várják. Róbert Cecil igazságügyminiszter a jóvátételi kérdéssel kapcsolatban kijelentette, hogy nem a diplomáciai győzelem a fontos, hanem az a lényeges, hogy a jóvátétel józan üzleti alapon megoldják. A megoldást erősen akadályozza a márka zuhanása. Azt hiszik, Poincaré ezután nem lesz hajlandó a megegyezésre.

Páris, július 30. A "Petit Parisien" este külön kiadásban jelentette, hogy a francia választ hétfőn délelőtt elküldötték a londoni francia nagykövetségnek. A lap nem közli sem a választ, sem azokat a formákat, amelyek mellett a francia válasz elment. Egész Franciaország izgatott kíváncsisággal lesi azt a pillanatot, amikor Poincaré választát nyilvánosságra fogják hozni. Az utolsó napok eseményei károsan befolyásolták Poincaré hajlandóságát az engedékenységre. Kormánykörökben valószínűnek tartják, hogy Poincaré az angol jegyzéket visszautasította.

Az ország kereskedői az adókiutak ellen

Országos kereskedő-kongresszus augusztus 4-én Kolozsvárt. Újabb adóesemények

(Kolozsvár, július 30. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délelőtt a Sfatul választmánya Romanovici titkár, Schwartz Jakab, Szele Márton, Somogyi Miksa, dr. Sámuel Jenő, Décei R. Aurél és Iliescu Victor részvételével értekezletet tartott. Az értekezlet tárgya az augusztusi nagygyűlés volt. Hosszas tárgyalás után egyöntetűleg megállapodtak abban, hogy az augusztusi nagygyűlést az iparkamara kongresszusát megelőzően augusztus 4-én lesz. A program szerint a nagygyűlésen tiltakozni fognak a spekulatív törvény, a közsegíadók ellen. A nagygyűlésnek a határozatát az augusztus 5-iki iparkamarai kongresszus elé fogják terjeszteni és az iparkamarakongresszus határozatával együtt felterjesztik a kormányhoz.

A Sfatul nagygyűlésén előreláthatólag ötven egyesület, Erdély és Bánát összes Sfatul-fiókjai résztvesznek. Azonkívül a kolozsvári Sfatul megkeresést intézett a bukaresti Sfatul-központ felé, melyben kérte az augusztus 4-iki nagygyűlésre az összes romániai Sfatul-fiókok is megjelenjenek.

Szombat délután 3-tól 6-ig az összes kolozsvári üzletek zárva lesznek, hogy ezzel a kereskedők impozánsnak ígérkező nagygyűlésének súlyát emeljék. A Sfatul reméli, hogy a kereskedők teljes tömegükkel megjelennek a nagygyűlésen, mert eredményt csakis így lehet elérni. A vidéki résztvevők péntekig jelentik be a megjelenésüket. Remélhető, hogy a kongresszusnak teljes sikere lesz, mert hiszen a vidéki kereskedők többek között Beszterce, Marosvásárhely, Dés kereskedői

sát. A munkások izgalma itt tetőfokra emelkedett. Az elfogottak hozzátartozói tüzeltek őket. — Törjétek be! Hozzátok ki az elvtársaitokat! Neki a kapuknak!

Tizenegy órákor éjjel a tömeg megrohanta a fogházat. Sűrű emberosoport döntötte a kapukat és az ablakokat. Sokan a kökerítésre kapaszkodtak fel, hogy azon keresztül a börtön udvarára jussanak.

A rendőrség féltizenkettőkor nyitotta először fegyverhez.

Az első lövés óriási felháborodást váltott ki. Azok a munkások, akik az első sorokban voltak, fogosikorgatva, felemelt öklökkel rontottak a rendőrökre. A rendőrök újból löttek. Vad pánik keletkezett.

Két munkás holtan bukkant el, nagyon sokan súlyosan megsebesültek.

Közben az egyik munkás is revolvért rántott elő és lelőtt egy rendőrtisztet. A rend a késő éjjeli órákban állott csak helyre.

Köln, július 30. A rendőrség több jobboldali forradalmárt letartóztatott. Lakásukon nagymennyiségű dinamitot találtak.

Düsseldorf, július 30. A katonai hatóságok tilalma miatt a kommunisták tüntetése a megszállott területeken elmaradt.

forgalmat is. És a cégre 160 ezer lej adót vetettek ki.

A Boros Bernát-féle nyomdára 88 ezer lej adót vetettek ki.

Ujabbán a következő adókat vetették ki: Eisenstädter Samu szűcs 70 ezer lej, Dári Lajos szűcs 64 ezer lej, Mártonffy Testvérek 162 ezer lej, Gambrius-étterem 60 ezer lej, Heller cipő-tízlet 66 ezer lej, a Demokrácia-kávéház 16 ezer lej, Komjátszeghy Korona-étterem 26 ezer és 25 ezer lej, Czell sörcsarnok Kresztel Frigyes bérlő kilenc-ezer lej, Czell sörgyárak 46 ezer lej, Layda cukrász 60 ezer, Katonai Károly mészáros 17.350 lej, Haas Lápót Linoleum áruház 48.500 lej, Gollfaarb Ella falatozó 21.400 lej, ifj. Feszt és Hajdu 34.700 lej, Ungár utóda mészáros 58.100 lej, Tordai és Társai 52.050 lej.

A mai valutapiac

Párisban esett, Zürichben stabil a lej. A francia frank esése. Tovább esik belsőpiac a magyar korona. Üzletlenség a pénzüpiacon

A belsőpiac a forgalom állandóan csökken. Ebben az ügyben kérdést intéztünk egyik kolozsvári bank devizafőnökéhez, aki kijelentette, hogy a devizapiac stagnálása elsősorban a pénzüpiacon tulajdonítható. Lényeges befolyással van a devizaforgalom szűntetésére a devizák ártolymanak a magassága is. Egyelőre nincs kilátás a stagnálás enyhülésére.

Irányzat: A nyugati devizákban szilárdulás, németmárkában és magyar koronában esés.

Július 30-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

12500—14500 külf. magyar koronát,
15000—18000 belf. magyar koronát,
8-49—8-50 francia frankot,
2-79—2-80 svájci frankot,
0-50-25—0-50-50 dollárt,
1154—1155 olasz lírát,
520000—522000 német márkát,
35400—35500 osztrák koronát,
1669—1670 cseh koronát,
0-11-50—0-11-55 font sterlinget.

Valutapiac július 30-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1173, London 909, Newyork 198¹/₂, Róma 875, Zürich 3575, Prága 594, Bécs 28-10, Budapest 200, Berlin 240.

Bukarest. Valuták: Napoleon 740—760, márka 4-00—4-50, léva 195—200, török lira 110—125, font sterling 910—925, francia frank 1178—1185, svájci frank 36¹/₂—37, lira 880—890, drachma 4³/₄—500, dinár 215—230, dollár 203¹/₂—204, lengyel marka 15—17, osztrák korona 27¹/₂—28¹/₂, magyar korona 115—120, cseh korona 596—600.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 6—6 Newyork 560-00—560¹/₄, London 2568—2567, Páris 3295—3292¹/₂, Milano 2445—2437¹/₂, Prága 1660-00—1660-00, Budapest 3—3, Belgrád 579—570, Bukarest 285—285, Varsó 28—28, Bécs 78-75—78-75, Bécs lebellyogzott —.

Páris. Nyitás: London 7797, Newyork 1699, Berlin 16, Róma 7400, Prága 5100, Bukarest 850, Zürich 302-50, Bécs —, Varsó —.

Berlin. Zárás: Róma 58000, London 5000000, Newyork 1100000, Paris 64000, Zürich 19500, Bécs 1600, Prága 32500, Budapest 4500, Amsterdam —, Brüsszel —.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 7812—8012, lej 101—108, font sterling 90780—92780, marka 300—440, olasz lira 864—893, francia frank 1165—1199, szokol 587—607, svájci frank 3535—3635, osztrák korona 2785—2955, dinár 20200—20900, dollár 19800—20300, lengyel marka 1000—1040.

A budapesti értéktőzsde zárata. Magyar Hitel 490.000, Osztrák Hitel 220.000, Salgó 895.000, Rima 210.000, Déli vasút 1.590.000, Államvasút 595.000, Kohó 675.000, Atlantika 77.000, Ganz-Danubius 14.000.000, Kőszén 2.450.000, Papír 69000, Slavonia 125000, Földhite 285.000, Viktoria malom 250.000.

TUNGSRAM A legjobb villanykörte Mindenütt kapható.

Az Uj Kelet az egyetlen napilapja. Az Uj Kelet cikkeinek jelölésével engedélyezett árak: Egy félévre 520 lej. Felelős szerkesztő: M.

— A királyi Bukarestből jelent különvonattal Ble rályi család megkét hétig Bledbe néhány napi tartó utazik Saint Lum heti kurát fog tar kozni fog nővérév

— A spanyol jelentik: A spanyol vasárnap Lequet császárnét, aki Ma ebben a spanyol

— Prefekt nagyváradi prefekt helyre nevezte ki Viktor brassói sul

— Az új árak. Tegnap a verosok szövetségével az új maximális árak városi tanács a vette figyelembe a az új árak sem felmenyeknek. Elhatározta küldeni Be elfogadhatatlan ma a vendéglősök orszvánt terjesztett e alakítsanak egy egdasági blokkba a a helyi ipartársula Sfatul Negustorese nárok delegáljanak dasági blokk az i és esetről-esetre j állapítását a város kerülhető volna a árak körül. Az tle gadtá, majd közsz az objektív állás szemben.

— A teme Temesvári tudó esperantó kongre váron. Az ország háromszáz esperaközöttük a moz Fischer nagyipi Kisenev, Cseh A Gyergyószentmik a keleti országol ték magukat, an nak, hogy a ké érlelték az inte nyelv után. Smi diákcsoporttal je gresszuson a tör döttek, továbbá A pályaudvaron fogadta és tegna merkedési bank kongresszust C nyitotta meg ro a romániai moz zólta a hatóság gresszus üdvözö kezdve a kongr tatta tanácskoz sórán feltűnést 3 éves kisleány felköszöntöje. A tatja tanácskozá továbbutaznak

— Pofoz ről jelentik: Sin orvos tegnap

Csesemek ideáli

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Az Új Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, félévre 320 lei, egész évre 620 lei.
Feladás szerkesztő: Marton Ernő dr.

A királyi pár Jugoszláviába utazik.
Bukarestből jelentik: Pénteken a királyi pár különvonattal Bledbe utazik, a jugoszláv királyi család meglátogatására. Ferdinánd király két hétiig Bledben, Mária királyné azonban néhány napi tartózkodás után Franciaországba utazik Saint Lumair furdóhelyre, ahol többheti kurát fog tartani. A királyné itt találkozik fog nővérel.

A spanyol király Zitanál. Madridból jelentik: A spanyol király és az anyakirályné vasárnap Lequetióban meglátogatta Zita ex-császárnét, aki Madeirából való visszatérése óta ebben a spanyol városkában tartózkodik.

Prefektusváltások. Peter Julian nagyvárosi prefektust a kormány Marosvásárhelyre nevezte ki prefektusnak. Helyére Hodor Viktor brassói subprefektus kerül.

Az új ármaximálások ellen is tiltakoznak. Tegnap a vendéglősök ipartársulata a mézárások szövetségével közösen értekezletet tartottak az új maximális árak ellen. Kifogásolták azt, hogy a városi tanács a másodszori ármaximálásnál sem vette figyelembe a szakértők felterjesztését és így az új árak sem felelnek meg a helyi piaci körülményeknek. Elhatározták, hogy szerdán este deputációt küldenek Bukarestbe és tiltakozni fognak az elfogadhatatlan maximális árak ellen. Turi Elemér, a vendéglősök országos szövetségének titkára indítványt terjesztett elő, mely indítvány ajánlja, hogy alakítsanak egy egységes gazdasági blokkot. A gazdasági blokkba a vendéglősök országos szervezete, a helyi ipartársulatok, a mézárások szövetsége, a Statal Negustoresce, a pékek, a piaci árusok, molnárak delegáljanak három-három tagot. Ez a gazdasági blokk az iparkamara égisze alatt működne és esetlegre javasolná a maximális árak megállapítását a városi tanácsnak. Ezen a módon elkerülhető volna az állandó surlódás a maximális árak körül. Az ülés a javaslatot egyhangúlag elfogadta, majd közönyt szavazott a helyi sajtónak az objektív állásfoglalásért a maximális árakkal szemben.

A temesvári esperantó-kongresszus. Temesvári tudósítónk telefonálja: A III-ik esperantó kongresszus ma nyitott meg Temesváron. Az ország különböző részéből mintegy háromszáz esperantista delegátus jelent meg, közöttük a mozgalom legismertebb vezetői: Fischer nagyiparos Bukarestből, Cosetariu Kisenev, Cseh Andor Bukarest, Szabó esperes Gyergyószentmiklós s különösen feltűnt, hogy a keleti országok nagy számban képviseltették magukat, ami érdekes dokumentuma annak, hogy a keleti villogó párharcok megértették az intelligencia törekvését a közös nyelv után. Sminkov szófiai kiküldött nagy diákosporttal jelent meg s résztvettek a kongresszuson a török, arab, turkesztáni kiküldöttek, továbbá Siegfried Bigg német delegátus. A pályaudvaron a vendégeket katonazenekar fogadta és tegnap este a tiszti kaszinóban ismerkedési bankett volt. A mai diszülésen a kongresszust Caranescu tábornok, diszelnök nyitotta meg román nyelven, majd dr. Josif, a romániai mozgalom egyik vezetője, üdvözölte a hatóságokat és indítványára a kongresszus üdvözölte Károly trónörökösét. Ettől kezdve a kongresszus esperantó nyelven folytatta tanácskozását és az üdvözölő beszédek során feltűntést keltett egy 12 éves fiú és egy 8 éves kisleány esperantó nyelven megtartott felköszöntője. A konferencia holnap estig folytatja tanácskozásait és azután a delegátusok továbbutaznak a nürnbergi világkongresszusra.

Pofozkodó kórosvos. Marosvásárhelyről jelentik: Simon Zsigmond nyáradszeredai kórosvos tegnap kocsiján Székelyvaja kisközségen

utazott keresztül, Mittelmann Zsigmond kocsmája előtt a kórosvos ur megállította kocsiját és bekiáltott: „Egy deci pálinkát és egy darab kenyéret a kocsisomnak.” Történetesen csak a hetvenegy éves beteges és törődött Mittelmanné volt odahaza, aki arra kérte az orvost, küldje be kocsiát, mert ő nem tud mozdulni. Az emberi és orvosi méltóságából kivetkőzött kórosvos ur erre leugrott kocsijáról, berohant a kocsmába és brutálisan arcul ütötte a magával tehetetlen öregasszonyt. Majd durva antiszemita kirohanásokat és reprodukálhatatlan szidalmak özönét zúdította a megrémült és súlyosan bántalmazott öregasszonyra. Mittelmanné a magáról megfélemedezett kórosvos ellen bűnvádi feljelentést adott be.

Kinyomozták a Tárnok-utcai gyilkost. Budapestről jelentik: Az Új Kelet megírta, hogy a budai Tárnok-utóban meggyilkolták Ottó Lajos aranyművest. A rendőrség megállapította, hogy a gyilkosságot Szauner Ferenc rovtomultu csavargó követte el, akit azonban nem tudtak elfogni, mert rögtön a gyilkosság után megszökött.

Huszmillió rubelt kell ragasztani egy levélre. Moszkvából jelentik: A napokban megállapították az új postafarifát, amely szerint a külföldre szülő levél portója huszmillió rubel.

Izgalmas képviselőválasztás Cegléden. Ceglédről jelentik: Ma kezdődött itt meg a képviselőválasztás, izgalmas érdeklődés mellett. A választásra óriási karhatalmat rendeltek ki. A képviselőiségért öt jelölt közül: Pálffy Dániel kormánypárt, Lendvai István ébredőpárti, Dinich Vidor pártokivüli, Főthy Vilmos Kossuth-párti és Nagy János kiscgazda.

Tűz a strandfürdő egyik kabinjában. Vasárnap délelőtt a kolozsvári strandfürdő egyik kabinjában tűz ütött ki, amely a kabinban elhelyezett ruhákat elhamvasztotta. A tűz egy eldobott égő cigarettából keletkezett.

Az új alkotmány a gyakorlatban. Marosvásárhelyről jelentik: Néhány nappal ezelőtt Muresen marosvásárhelyi kerületi felügyelő Csosna községbe érkezett és a községházán asiránt érdeklődött, nem-e laknak idegenek a faluban. A községházán Nadel Ábrahámot nyilvántartották idegennek. A kerületi felügyelő erre ráparancsolt Nadelre, hogy öt napon belül hagyja el a falut, különben osendörökkel toloncoltatja ki. Amikor a határidő letelt és a csendörök megjelentek Nadelnél, Nadel félelmében Dorna-Vatrara menekült. Nadel Radnán született és egész életét Erdélyben töltötte, tehát teljesjogu román állampolgár, akit azért nyilvántartottak idegennek, mert történetesen zsidó. Így fest az új alkotmány gyakorlatban.

A fürdőhelyekre váltott jegyek érvényessége. A vasuti vezérigazgatóságnak augusztus elsején érvénybe lépő rendelete értelmében a fürdőkre szóló retourjegyek visszafelé csak öt nap után érvényesek. A visszafelé meggátolása végett a vezérigazgatóság elrendeli, hogy a fürdőre utazó egyéneknek igazolni kell, hogy valóban azon a fürdőn maradnak, ahova a jegyüket váltották. Fürdőre utazó családoknál elég, ha a családfe igazolja, hogy az egész család a fürdőn fog üdülni.

Engesztelő körmenet a koronázó templomi filmfelvételért. Budapestről jelentik: A mult héten, mint az Új Kelet is jelentette, filmfelvételt készítettek a budai koronázó Mátyás-templomban. A filmfelvétel már akkoriban nagy felháborodást váltott ki a vallásos közönségből. A katolikus klérus erőlyesen tiltakozott az ellen, hogy a templomokat filmfelvételekkel megszenteltségnítsék. Tegnap délben Schioppa pápai nuncius engesztelő istentiszteletet tartott, azután pedig engesztelő körmenetben járta be a közönség Buda utcáit, hogy ezáltal nyerjen bünbocsánatot a templom profanizálásáért.

Leszerelték a török hadsereget. Konstantinápolyból jelentik: Ma kihirdették a leszerelési parancsot. Egész Törökországban csak három korosztályt tartanak zászló alatt.

Csak pár napig vendégzerepel Jaulus Morini világhíru szalon- és groteszkkomikus szenzációs magyar és német műsorral a Központi Télikert Bar fényes, megnyitó műsorában. Belépődíj nincs. Kezdeté fél tíz órakor. Rendes étterm.

Emelkedik a drágaság Magyarországon. Budapestről jelentik: A drágaság emelkedik. A fehérkenyér kilója ezerötven, a barnakenyér hétszázhusz korona. A bérkocsisok másfélszeres viteldíjat követelnek. Az árvizsgáló bizottság kikaprazziát tartott, amelyből kifolyólag számos kereskedő, mert az árat nem írta ki, álláflítottak.

A magyar pénzügyminiszter cáfolja a lemondásáról elterjedt híreket. Budapestről jelentik: Kállay pénzügyminiszter a személyéről elterjedt távozási hírekkel kapcsolatban kijelentette, nincs szándékában állásából eltávozni, ami azonban nem jelenti azt, hogy ne vonná le a konzekvenciát, ha valamelyik illetékes tényező részéről a bizalom megszűnésének jelei mutatkoznának.

Országos kirakó és állatvásár Egeresen. Egeres községben az őszi országos állatvásárt augusztus elsején, a kirakóvásárt pedig augusztus 2-án tartják meg.

Százezer koronás államjegyek. Budapestről jelentik: Az állami pénzügyomda tegnap megkezdte a százezer koronás államjegyek kibocsátását.

Rendőri hírek. Kocsis József kereskedősegéd a rendőrségen feljelentést tett, hogy míg a Fellegvári-ut 48. szám alatti kocsmában mulatott, ismeretlen tettes ötezer lej értékű biciklijét ellopta. A rendőrség bevezette a nyomozást. — A rendőrség kocsi nyilvántartó hivatala közli, hogy ezentul a kocsik házhoz való megrendelése esetén, ki kell tölteni a kocsisok megrendelő lapját. — Osztalos Gyula feljelentést tett a rendőrségen, hogy a strandfürdőn kabinjából ismeretlen tettes ezer lej készpénzt, ötezer lej értékű ruháját és ezüst óráját ellopta. — German Simon a kúnygyi osztály egyik hivatalnoká ma a főtéren egy gyanus kinézésű zsákot cipelő embert vett észre, aki amikor a hivatalnok igazolásra szólította fel, eldobta zsákját és futásnak eredt. A zsákban a rendőrség vasláncokat talált és felhívta a keresőket, hogy jelentkezzen a rendőrségen, ahol a láncokat átveheti.

Javító- és pótvizsgára készülő tanulók csoportos oktatása a középiskola négy alsó osztályából szaktanárok vezetése mellett. Beiratkozni lehet mindennap délelőtt 8—10 óráig Str. Paris 6. szám alatt.

Fürdőhelyen nyaraló előfizetőknek és barátaink felkérjük, hogy követeljék, hogy ottani árusítóktól az Új Keletet és közölkjék velünk azoknak az árusítóknak a címét akiknél lapunk nem kapható.

Olvasza figyelemmel a Dick-óg Str. Regina Maria 5. mai szenzációs hirdetését.

Bürger-gyarak Tg.-Mures vegyészeti osztálya szállít minden mennyiségben terpentint és ásványolajmentes carbolineumot.

Orvosi hír. Dr. Goldglanz Henrik, orv- gége- és fülgyógyász, a budapesti Rókus-kórház volt asszisztense, rendel Targu-Muresen, Kalvin-tér 6. szám. (Nyerges-ház.)

Bukik a német kormány

Berlin, július 30. A kormányválság hirtelen akuttá vált. Még e héten számolnak az új kormány megalakulásával. A koalíciós alapon összeállítandó kabinet kancellárja Müller Hermann lenne, pénzügyminiszterre Stresemann a néppárt elnöke van kizemelve, pénzügyminiszternek Hilferdinget emlegetik. A Birodalmi Bank elnöke Bernhard a „Vosische Zeitung“ főszerkesztője lesz.

Eredeti gyári árak!	Eredeti gyári árak!
„HELIOS“	
kötött-szövött árugyár lerakata Cluj, Piața Unirii (Főtér) 7.	
Óriási választék kötött és szövött árukban, harisnyák és keztüükben!	

Csecsemők, kisgyermek- és Höfer-féle gyermek hintőpor és Höfer-féle gyermek-crém!

jobb villanykörté denűl kapható.

Közgazdaság

Negvenöt ezer kiló pászkát visznek ki. Bukarestből jelentik: A kiviteli bizottság negvenöt ezer kiló sőtalan pászka kivitelére adott engedélyt vagononként harmincezer lej kiviteli illeték mellett. Ugyancsak ez a bizottság Orsovában fekvő 1000 vagon szénre adott kiviteli engedélyt szerbiába, mivelhogy olyan alacsony kalóriájú, hogy belföldön nem lehet felhasználni. A kormány a jövőre vonatkozólag elhatározta, hogy újabb szénkivitelre nem ad engedélyt, hanem belföldön fognak a szénből kekszot előállítani.

A CFR. vagonokat bocsát a fások rendelkezésére. A CFR. kelezvári igazgatóság átírt a Faegyesülethez s annak bejelentését kérte, hogy mely feladó állomáson, hány vagonra van szüksége a Bukarestbe és a CFR.-nek szállítandó faanyaghoz. A Faegyesület táviratilag fordult a vidéki fakereskedőkhöz a kimutatás összeállítására végett.

A Malomszövetség Temesvárra teszi át központi irodáját. A Malomszövetség Temesváron igazgatósági ülést tartott. Schauer Béla ügyvezető elnök beszámolt arról, hogy bukaresti tartózkodása alatt az új rezsimre vonatkozólag érintkezésbe lépett a hivatalos körökkel és a tárgyalások kilátásai elég kedvezőek. Az igazgatóság egyhangulag elhatározta, hogy a központi irodát, valamint a Molnárak Lapja szerkesztőségét és kiadóhivatalát Temesvárra helyezi át. Az átköltözés augusztus 15-ig befejeződik.

A regátbéli malmok aknamunkája. A bukaresti, valamint a régi királyságbeli malmok újabb akcióit kezdték Erdély ellen hasonlóan, mint a múlt évben és négy buzatermő megyét kértek monopolizálni, hogy ott csak ők vásárolhassanak búzát és erre vonatkozólag a bukaresti polgármesteri hivatal ajánlatát is megkapták és fölhívás érkezett a minisztertanács részéről is, hogy tanulmányozzák a javaslatot. Bratianu miniszterelnök hivatalosan kijelentette, hogy semmi körülmények közt nem fogják aprobalni a javaslatot és azt visszautasítják.

Még nem kapta meg az iparkamara a székház bérösszegét a hadseregtől. Ismeretes hogy a VI. hadtest két és fél évig tartotta el foglalta a kamara székházát. Eddig azonban a hadsereg bért még egyáltalán nem fizetett, holott annak összegét kétszáz ezer lejben állapították meg. Itt említjük meg, hogy a székház renoválása háromszáz ezer lejnél többbe kerül. A kamara ma megkezdte az átköltözést.

A Sfatul hidalmási fiókja. A hét folyamán Math Mihály, a Sfatul titkára Hidalmásra utazik, ahol a Sfatul-fiók felállításának a részleteit beszéli meg az ottani kereskedőkkel. Tudvalevőleg a hidalmási kereskedők beadvánnyal fordultak a Sfatulhoz, amelyen egy hidalmási Sfatul-fiók felállítását kérik.

Óriási emelkedések a budapesti értéktőzsdén. Budapestről jelentik: Az értékpiacon a papírok árfolyama százszázalékos emelkedéssel. A Ganz-Danubiust tizenegyet, az Általános köszönt kétmilliónegyszázötvenezer koronával jegyezték. Az irányzat szilárd. További emelkedések várhatók.

A buzatermés. Bukarestből jelentik: A buzatermési jutalékok kifizetése alkalmával összeállított adatok szerint a búzával bevetett terület kétmillióöttszázötvenezer hektár, vagyis százszázalékosan kevesebb a tavalyinál; átlagos hozamát hektáronként tíz mázsára becsülik. Ezen az alapon huszonötmillióöttszázötvenezer mázsa buza remélhető, amiből tizenötmillió a belső fogyasztásra és hatmillió mázsa vetőmagnak kell. Eszerint exportelőkre négytízöttszázötvenezer mázsa maradna.

SPORT

Labdarugás

NAC—Haggibbor 3:1 (1:0). A meglepetéskeltő eredmény annak dacára, hogy a Haggibbor csapata mélyen rendes formáján alól szerepelt, egyáltalán nem felel meg a két csapat erőviszonyának. Bár a szintén igen gyenge formában lévő NAC feltétlenül jobb volt rendszertelenül játszó ellenfelénél, második és harmadik gólját bírói tévedések köszönheti. A második gól egy ártatlan handsórt megélt tizenegyes következménye volt, a harmadik gólt megelőzően pedig a NAC balszélsője feltűnő leszállásból indultva érte el.

A játék első negyedében változatos mezőnyjátékkal telik el, szembetűnő a Haggibbor-védelem bizonytalansága, melyet a NAC csapata jól kihasználva a 18. percben Bréda révén megszerezzi vezető gólját.

A második félidő Haggibbor-támadással kezdődik; rövid egymásután három biztos gólhelyzetből kínálkozik egyszerű alkalom a kiegyenlítésre, de Bornstein és Rozenberg bosszantóan hibáznak s így elmarad a jól megérdemelt kiegyenlítés, sőt Jakobi ártatlan handsórból kifolyóan a 20-ik percben a NAC újabb gólt ér el.

A gól után a Haggibbor minden erejét összeszedve, igyekszik az eredményen javítani. Pollák előrerúgkol a csatársorba és szép összjáték után a 25-ik percben Pollák révén a NAC kapujában a labda. Az elért eredmény felvilágnyozza a Haggibbor, támadást támadásra vezet, a kiegyenlítés a levegőben lóg, mikor újabb bírói tévedés a 36-ik percben végleg megpecsételi a mérkőzés sorsát.

A NAC csapata győzelmét jó fedezetsorának köszönheti, mely sakban tudta tartani a Haggibbor rendszertelenül játszó csatársorát. A két hátvéd igazán nem tehet róla, hogy a Haggibbor-csatárok féltucatnyi góllal nem terhelték a NAC kaput. Dacára az elért három gólnak, a csapat legyengébb része a csatársor volt, melyből csak Bréda jó játéka érdemel említést. A Haggibbor indisponáltnan vette fel a küzdelmet. Reményi és Nyul nagyon hiányzanak a csapatból, mely hosszabb ideje nem folytathat rendszeres tréninget s ez a fájdalmas vereség főokozója volt. Rosenfeld kapus a gólokat nem védhette, igen sok veszélyes helyzetet mentett. A két hátvéd feltűnő bizonytalan volt, a halvesor pedig sehol sem volt. A minden kritikán alól játszó csatársorban egyedül Pahn agilis játéka érdemel megemlítést.

Szednicsek temesvári bíró kevés hozzáértéssel és sok rossz akarattal vezette a mérkőzést.

Aradon a Kinizsi—Gloria-CFR országos bajnoki elődöntő mérkőzésből a Kinizsi csapata került ki győztesként 2:0 arányban. Mindkét gól tizenegyesből esett Bedő révén. Egyenlő ellenfelek küzdelme.

Brassóban a bukaresti Venus az elődöntő mérkőzés során 1:1 arányban eldöntetlenül játszott a Brasoviával. A meghosszabbított idő nem hozott döntést.

Temesváron az Unirea 6:2 arányban győzte le a váradi Törökvést. Az Unirea kitűnő formában van. A mindinkább fejlődő Kadima zsidó csapat 3:3 arányban eldöntetlenül játszott az első osztályú TMTE ellen.

Marosvásárhelyen az MTK elkezeredett küzdelem után eldöntetlenül tette az AAC elleni mérkőzését mélyen a második félidő 38 percig 2:0 hátrányban volt.

Tordán a KAC csapata régen esedékes győzelmét aratott 1:0 arányban TSC felett. A győztes gólt Barabás lötte.

Nem jön a Hakoah. A Hakoah jelzett esetleges kolozsvári szereplése elmarad, miután a Hakoah Csernovitzból egyenesen haza utazott.

Atlétika

Románia 1923. évi atlétikai bajnoksága. Brassóban került ez évben lebonyolításra az országos bajnokság, mely újabb bizonyítéka volt a román atlétika nagy fejlődésének. A verseny amelyen mindvégig résztvett Károly trónörökös is jó rendezésben folyt le. A síkfutásban jó idő alatt elért új országos rekordok annak tudhatók be, hogy a futópályának nagy lejtése van, mely nagyban befolyásolta a versenyzőket az elért kintin idők elérésében. Az eredmények a következők:

100 méteres síkfutásban első Péter (KAC) 10-6 mp. Országos rekord.

Satydohásban első dr. Morar (U) 13-04 m. 800 m. síkfutásban bajnok Kabát (AAC) 2 pero és 0-8 mp. Országos rekord.

Kalapácsdobásban első Bodea (Universitatea) 38-16.

Magasugrás helyből 1. Péter (KAC) 142 centiméter.

Magasugrásban: 1. Russu, 2. Péter 177 cm-rel holtversenyben.

110 m. gátfutásban: 17-2 mp. 1. Neason (Unirea).

400 m. síkfutásban Steinfeld (AAC) lett az első (54-3 mp.)

Gerelyvetésben első lett dr. Corcan (U).

Hármasugrásban első Störzbach (Olympia, Bukarest) 13-09.

4x100-as stafétában az első KAC, második AAC, harmadik Brasovia.

200 m. 1. Péter (KAC) 21-4 mp. (országos rekord), mely híhetetlen idő s csak 2 mp. maradt el a világrekordtól, valószínű, hogy az idő 22-4 másodperc.

1500 m. 1. Velcovici (Bukarest) 4 p. 30-1 mp. (országos rekord).

Távolugrás: Rudin (Bukarest) 648 cm.

Diszkoszdobás: 1. David (KAC) 38-92 centiméter.

Helyből távolugrás: 1. Goldenberg (Bukarest) 299 cm.

400 m. gátfutás: 1. Nemes (U) 1 p. 0-7 mp. (országos rekord).

5000 m.: 1. Moldován (Brasovia) 17 pero 10 másodperc.

Rudagrás: 1. Vajna (KAC) 8-20 cm.

Imre Andor, a Haggibbor bajnokrekordere ki a helyből magasugrás és 110 m. gátfutás egyik legesélyesebb jelöltje volt, Németországból, hol tanulmányait folytatja, csak a verseny második napjára érkezett meg Brassóba és nem vehetett részt a versenyen miután a helyből magasugrás és gátfutás a verseny első napján került már lebonyolításra.

* Strandruhák, dresszek, cipők és sapkák gyönyörű kivitelben kaphatók Sugar & Co, sportruházában Cluj, Calea Victoriei 5. Tenniszicipőkben és felszerelésekben nagy választék.

**Tömör-
gumik teher-
autókra min-
den mérethben
kaphatók**

Kivánatra árjegyzékkel
szolgálat

Emil Blaga autóraktára
Cluj

GÁRDI és TÁRSA

fényképezési műtermek
Cluj-Kolozsvár, str. Saguna
(v. Bartha Miklós-utca) 13

Portrék,
Egyenlőképek,
nagyítások

Sternberg, Oradea-Mare (kishidfő)

Az ország legnagyobb régiségkereskedése. Vétel, eladás! (Hivásra vidékre is utazik)

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán keresztül

MAGYAR SZÍNHÁZ

Julius 30. hétfő,
július 31. kedd,
és aug. 1-én szerdán
látható

A SÓHAJOK HIDJA

vagy

velence rejtelsei
és borzalmai

utolsó legmegrázóbb része,
melynek címe
„A kurtizán vége“

Ezen rész különálló
epizódot alkot

Előadások
kezdeté
délután
5, 7 és 9
órákor

A pénztár nyitva
délelőtt 10 órától

Erdélynek legdusabban felszerelt rőlyd-, nürnbergi-, díszmű- és játékaru nagykereskedése
NUSSBAUM TESTVÉREK
FARGU-MUREȘ—MAROSVÁSÁRHELY
Telefon interurban 200
Eladás csak viszonteladóknak

Tisztít, frissít, felüdit,
Szeplőt tüntet, bőrt puhít
Az arcbőrt megfehériti
Kaiser-Borax
a valódi.

Comunitatea evrească din Alba-Iulia
1925—1923.

Pályázat

Az albaiuliai (gyulafehérvári) izr. hitközség
egy f. évi szeptember 1-én betöltendő okl. zsidó
tanítói állásra pályázatot hirdet.

A román nyelvben tökéletesen jártas, de a
héber, magyar és német nyelvet is bírő pályázók
fölkéretnek, hogy a kort, családi állapotot, pedagó-
giai képzettséget és valláserköcsi magaviseletet,
valamint az eddigi működést igazoló bizonyítvá-
nyokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi
augusztus hó 10-ig küldjék be az alólirt elnökség-
hez. Fizetés megegyezés szerint.

Alba-Iulia, 1923. júl. 15.

Ernster Géza
legyző

Dr. Mandl Jakab
lektz. elnök

Lusztig és Nussbächer
cukorkakülönlegességek állandó raktára
Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

Uj rövidaru üzlet!

Uj rövidaru üzlet!

Husz év óta fennálló miderkészítő üzle-
temet rövid- és divatáruval kibővíttem

1643

Rosenzweig E. párisi mellfűző műterme Cluj, str. Reg. Maria 6

Modern üvegesiszolda és tükönáruggár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükroket és butor-
üvegeket minden Ujrafoncsorozás
méretben és
mennységben! Kérjen árajánlatot

„Astra-Mil“ Teil és Tsa borítékgyár és papirkonfekoio Brassó, Gyár-ut 88

Gyártmányai: Boríték, levélpapír, táska, blokk és dobozok
raktárról kaphatók

Az irkák, mappák, levéldobozok (kazetták), rajztömbök,
kottapapír gyártását és üzleti könyvekhez való papír vona-
lozását a napokban megkezdi

Miután kollekcióink még nem készült el, eselleges
rendeléseknél kérjük a kívánt minta osatolását!

Elegans hivitel

Elsbröndü áru

atika
vi atlétikai bajnoksága
a lebonyolításra az ország
jobb bizonyítéka volt
ajlásának. A verseny
ett Károly trónörökös is
sikfutásban jó idő alatt
ok annak tudhatók be
y lejtése van, mely nagy
nyozókat az elért kint
mények a következők:
ásban első Péter (KAC)

dr. Morar (U) 13-04 m.
z bajnok Kabát (AAC)
gos rekord.
első Bodea (Universita-
1. Péter (KAC) 142
2. Russu, 2. Péter 177
17-2 mp. 1. Neason
Steinfeld (AAC) lett az

lett dr. Corcan (U).
első Störzbaeh (Olympia
n az első KAC, második
KAC) 21-4 mp. (országos
idő s csak 2 mp. maradt
szint, hogy az idő 22-4

foi (Bukarest) 4 p. 30-1
(Bukares) 648 cm.
David (KAC) 38-92
1. Goldenberg (Buka-
1. Nemes (U) 1 p. 07
ován (Brasovia) 17 perc
a (KAC) 3-20 cm.

aggibber bajnokrekordere
és 110 m. gátfutás egyik
Németországból, hol ta-
a verseny második nap-
a és nem vehetett részt
lyből magasugrás és gát-
apján került már lebo-
esszek, cipők és sapkák
atók Sugar & Co, sport-
victoriei 5. Tenniszcipők-
agy választék.

Rivánatra árjegyzékkel
SZOLGÁLTATÁSOK
ör-
teher-
a min-
rethben
atók

Portrék,
Egyermekfelvételek,
nagyítások

hidfő)
ekre is utazik)
-utca) 2. sz.
deléseket postán eszközölök

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lei. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lei. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lei. Jellegű hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltés fizetendő.

Orthodox kóser

libazsír

nagyobb mennyiségben kapható.

Menczer vendéglő
Timișoara, Gyár.

Közvetítő
díjaztatik

Megvételre keresek karikahajós himzésre alkalmas varrógépet. — Ugyanott butorozott szoba kiadó. Hirschné, Rudolf-ut 62. 5962

Jobb zsidó családnál kóser házikoszt kapható. Cím a kiadóban.

Ólomhamu körülbelül 150—200 kg jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi és ipari nyomtatványokat:

körleveleket

cégkártyát

levélpapírost

számlát

legolcsóbb árban feltűnően elegáns kivitelben készíti a Kadima Nyomda Rt.

Aggag és Vegyipari Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontzsírt, műtrágyát, szappant, kocsikenőcsőt, gépszírt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz és vizes húsleves, nyers és olvasztott faggyút

Nősülendők figyelmébe

A legegységesebb férfikellengések, fehér és színes ingek, alsónadrágok, férfiharisnyák

k a l a p o k

a legjutányosabban beszerezhetők részletfizetésre is:

Weisz Siegfried áruházában, Cluj
Calea Regele Ferdinand 6. szám alatt

Felső kereskedelmit végzett árva urileány gyors- és gépirónő, román nyelvtudással, állást keres. Cím a kiadóban. 5960

Egy szódavizgyár és 70 darab szódástüveg eladó. Swarler Dávid Naszód. 5961

Kerestünk azonnali belépésre egy jó detailista fűszeres kereskedősegédet. Fii Weisburg Jacob Diciosanmartin. 5957

Marosvásárhelyen, a főtérgő legforgalmasabb helyén, kizárólag irodának vagy rendelőknek alkalmas négy szoba (esetleg két szoba külön is), azonnal kiadó. Cím Révész könyvkereskedése, Targu-Mures. 5958

Gyógy-növényeket

kőrishogant és anyarozsót vásárol a „HERBA” vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2. 5962

Azonnali belépésre gyereklányt keresek 1 és fél éves tiamhoz. Ajánlatok Pártos Leó Caransebes, címzendők. 5955

Keresek 4 és 6 éves gyermekeim mellé intelligens, németül is beszélő leányt. Weisz Sándor jegyző, Tautii de jos, Szatmármegye. 5963

! szenzáció !

DICK

cég
uj nagy alkalmi
vására

Str. Reg. Marla

volt Deák Farsang-utca

5

5000 mtr. karton	22.—
5000 mtr. mosószövet	22.—
5000 mtr. divatbatsizt	25.—
5000 mtr. grenadin	29.—
5000 mtr. fehérenemű vászon	33.—
5000 mtr. francia delén	39.—
2000 mtr. himzett svájci batsizt	49.—
3000 mtr. duplaszéles selyem ruhavászon	125.—
2000 mtr. duplaszéles női v. férfi gyapjuszövet	98.—

300 drb férfi alsónadrág	69.—
200 drb női alsónadrág	79.—
300 drb női batsizting	79.—
300 drb férfi divating	139.—
200 drb damasztabrosz	149.—
1000 drb varrócéna	1.—
2000 drb gépcéna 200 Yard	4.—
1000 drb zsebkendő	5.—

Stb.

Stb.

Tisztviselők
és vasutasok

az összes nem hirdottott cikkekhez

10 százalék

kedvezményt kapnak

Telefon
2—14

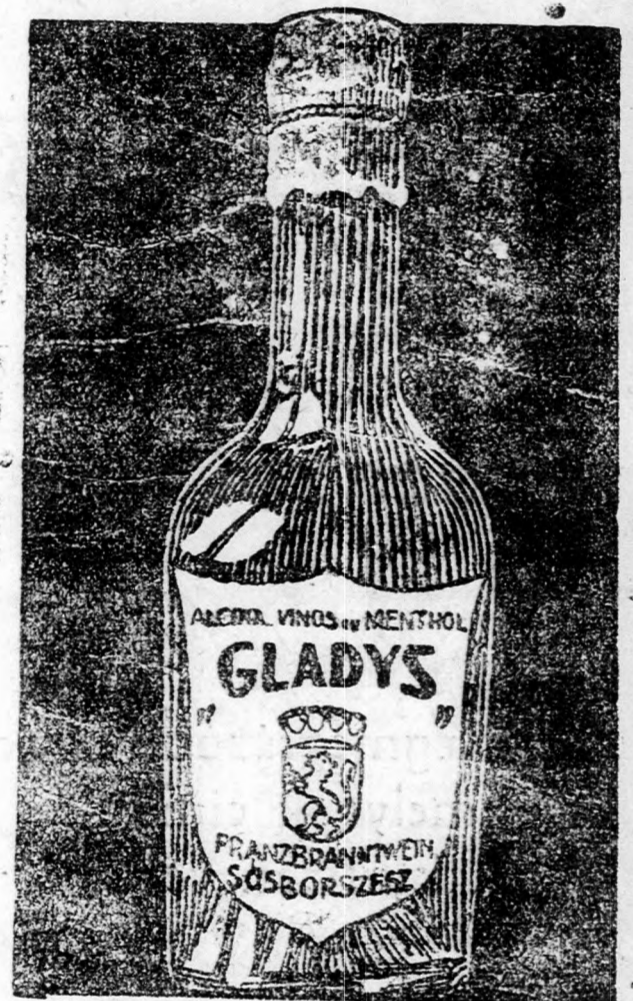
Telefon
3—84

VADÁSZ & COMP.

vízvezeték-, csatornázás- és villamcsvilágítás berendezési vállalat. Üzlet: Str. Universitatii (volt Egyetem-u.) 2
Műhely: Str. Baba Novac (volt Bethlen-utca) 11. szám alatt

Villamos vasalók, fűződények, csillárok, Tungram-féle izzólámpák, mindennemű szerelési anyagok állandó nagy raktára.

Utolérhetetlen

de mégis kapható
a „Gladys” sósorszesz

Gyártja

Herzogegéza vegyészeti gyára
Cluj

Irodaberendezések

Kopenetz gépezemű asztalosműhelyben olcsón szerelhetők be

Cluj, Honvéd-utca 92

Telefon 31.

Ládagyár

Előfizet:

Egeres

Mindennemű irodákat és fadóbozókat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb nappal áron 1361

Sajovics és Lebovits

Cluj, Strada Cernauti (volt Kajántól-ut) 1 szám

SZERKESZTŐSÉG
HIVATAL ÉS
Cluj, Kolozsvár
L. Pop (Brassa

Telefon: Szer
és kiadóhivatal
Zs. N. Sz.

A kéziratok ki
szerkesztőségi
zendők. Kézira
adunk v

Cluj-Kolozsv

Engedme

A szin
miniszter két
román kisebb
felfogása szer
külföldi minisz
kormány ne
szemben azol
a békeszerző
ségek helyeze
valót hagy m
kisebbség érde
ből örvendün
zete, bárhol
vel érdekel
hatással kecs
intermezzót,
ség panaszai
szoba kellett
ban élő több
természetes,
Románia, hog
vel, Jugoszl
vádat és fel
kisebbségek
Színájában z
és így abból
nyilvánosság
két kitétele
kisantant álla
ben hatoltak
eredményre i
kitétel az,
magyar-kérdé
hogy a három
ták, hogy la
tesznek a kis
lojálisabb m
állammal sze

Ez az
kisantant rés
tében eddig
tok semmitm
merültek ki,
szatot akartá
zat kettős ir
mot. Az egy
jék már, hog
kötelezettsé
get, hogy a
róssásabb. A
gek nem vol
A másik: a
ten a kisebb
szintén meg
tartásukat. M
okokat, amel
elhatározásra
között az a
három külfö
béke egyens
nem kevésbe
mok egym
szembetűnő
kapcsolatban
érve a Nyug
államokba
nyomják s
a szentnek
hisszük, ez
mentum e h
Am a
eredményt
jük el, hogy
blémája ism
kazi élet eg